

PINIAVOS MOKYKLOS-DARŽELIO MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Panevėžio r. Piniavos mokyklos-darželio (toliau – Mokyklos) Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarka) parengtas vadovaujantis Pradinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309, Pradinio ugdymo bendrąja programa, kurioje pateiktos dalykų vertinimo normos, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ĮSAK-556 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. kovo 13 d. įsakymo Nr. V- 242 redakcija) ir Mokyklos susitarimais.

2. Tvarkoje aptariami vertinimo tikslai, uždaviniai, vertinimo principai ir nuostatos, vertinimo planavimas, vertinimas ugdymo procese, įvertinimų fiksavimas, vertinimo informacijos analizė, informavimas.

3. Tvarkoje vartojamos šios sąvokos:

3.1. **mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas** – kriterijais grįstas ugdymosi ir mokymosi stebėjimas ir grįžtamasis ryšys, informacijos apie mokymosi procesus ir rezultatus rinkimas ir kaupimas, interpretavimas ir naudojimas mokymo ir mokymosi kokybei užtikrinti.

3.2. **įsivertinimas (refleksija)** – paties mokinio ugdymo proceso, pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas, nusimatant tolesnius mokymosi žingsnius.

3.3. **formuojamasis ugdomasis vertinimas** – grįstas mokytojo ir mokinio sąveika ir palaikantis mokymąsi, grįžtamasis ryšys, padedantis mokiniui gerinti mokymą(si), nukreipiantis, ką dar reikia išmolti, leidžiantis mokytojui pritaikyti mokymą, siekiant kuo geresnių rezultatų.

3.4. **diagnostinis vertinimas** – vertinimas, kuriuo išsiaiškinami mokinio pasiekimai ir padaryta pažanga, numatomos tolesnio mokymosi galimybės, pagalba sunkumams įveikti;

3.5. **kontrolinis darbas (testas)** – ne mažiau kaip 30 minučių trukmės savarankiškai atliekamos standartizuotos formos užduotys raštu (ar elektroniniu būdu), kuriomis patikrinama, kokią dalį programos mokinyš išmoko, skirtas patvirtinti, kaip mokiniai išmoko tam tikrą dalyko programos dalį (skyrių, temą, kelias temas);

3.6. **savarankiškas darbas** – darbas raštu, kurio trukmė pamokoje neribojama. Jo metu mokinyš gali naudotis pagalbine medžiaga;

3.7. **projektas** – temos išsiaiškinimas per kūrybinę tiriamąją veiklą.

II SKYRIUS VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Vertinimo tikslas: padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei; pateikti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą; nustatyti mokytojo, Mokyklos darbo sėkmę, priimti pagrįstus sprendimus.

5. Vertinimo uždaviniai:

5.1. nustatyti mokinių pasiekimų lygį bei pažangą, išsiaiškinti kiekvieno mokinio stiprybes, ugdymosi poreikius, padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įsivertinti savo pasiekimų lygmenį, išsikelti mokymosi uždavinius;

5.2. kartu su mokiniu bei jo tėvais (globėjais) priimti sprendimus dėl tolesnio mokymosi žingsnių, mokiniui būtinos pagalbos;

5.3. palaikyti mokymąsi ir teikti savalaikį grįžtamąjį ryšį mokiniams ir mokytojams, gerinant mokymo(si) proceso kokybę;

5.4. apibendrinti, susumuoti atskiro mokymosi laikotarpio (pusmečio ir mokslo metų) ar mokymosi pagal pradinio ugdymo programas rezultatus.

III SKYRIUS VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

6. Vertinimas grindžiamas šiuolaikine mokymosi samprata, individualiais mokinio poreikiais.
7. Vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios, jų taikymas ir supratimas, bendrieji ir dalykiniai gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, asmeninė pažanga, vertybinės nuostatos ir elgesys.
8. Vertinimo principai:
 - 8.1. atvirumas ir skaidrumas (su mokiniais tariamasi dėl vertinimo ir įsivertinimo formų, laiko, aiškūs vertinimo kriterijai);
 - 8.2. objektyvumas (siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo, remiamasi standartais);
 - 8.3. informatyvumas (vertinimo informacija aiški, išsami, savalaikė, nurodoma, ką mokinsys išmoko, kur spragos, kaip jas taisyti);
 - 8.4. aiškumas (vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniams suprantamais kriterijais).

IV SKYRIUS VERTINIMAS UGDYMO PROCESSE IR BAIGUS PROGRAMA

9. 1 klasės mokiniams rugsėjo mėnuo yra adaptacinis laikotarpis, kurio metu mokinių pažanga ir pasiekimai nevertinami.
10. Mokiniam, kurie atvyksta mokytis per mokslo metus, nustatomas 2 savaitės adaptacinis laikotarpis (pagal poreikį gali būti skirtas ilgesnis), kurio metu mokinių pažanga ir pasiekimai nevertinami.
11. Mokinio laikinas išvykimas gydytis ir mokytis įforminamas direktoriaus įsakymu (pateikus tėvų prašymą ir medicinos įstaigos dokumentą).
 - 11.1. Mokinio, grįžusio iš sanatorijos (ligoninės), tėvai (globėjai) klasės vadovui pateikia išrašą apie mokinio mokymosi pasiekimus.
 - 11.2. Klasės vadovas įvertinimus, gautus sanatorijoje (ligoninėje), perkelia į dienyną, vadovaudamasis įstaigos pateiktais dokumentais.
 - 11.3. Mokytojai pusmečio įvertinimą veda iš sanatorijoje (ligoninėje) ir Mokykloje gautų įvertinimų.
12. Mokinui, atvykusiam iš mokyklos, kurioje jo mokymosi pasiekimai buvo apibendrinami baigiantis trimestriui, pusmečių ir metiniai įvertinimai fiksuojami gavus tos mokyklos pažymą apie mokymosi pasiekimus, kurioje nurodomi mokinui fiksuoti dalykų įvertinimai baigiantis trimestriui.
13. Mokiniam, besimokantiems pagal pritaikytas/individualizuotas bendrojo ugdymo programas, ugdymo(si) rezultatai vertinami pagal atitinkamos programos reikalavimus.
14. Mokinio mokymosi pasiekimai ugdymo laikotarpio pabaigoje apibendrinami ir vertinimo rezultatas fiksuojamas:
 - 14.1. lygiais: Pt – „patenkinamas“, P – „pagrindinis“, A – „aukštesnysis“, Npt – „nepatenkinamas“;
 - 14.2. įrašais: „atleista“ („atl“), „įskaityta“ („įsk“), „padarė pažangą“ („pp“), „neįskaityta“ („neįsk“), „nepadarė pažangos“ („np“).
15. Keliamosios (1, 2 ir 3) klasės mokinsys, turintis visų ugdymo plano dalykų patenkinamus metinius įvertinimus, keliamas į aukštesnę klasę.
16. Mokinui, besimokančiam pagal pradinio ugdymo programą, II pusmečio mokymosi pasiekimų įvertinimas laikomas metiniu.
17. Pradinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinsys, išskyrus besimokantį pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, turintis patenkinamus visų šios programos ugdymo plano dalykų metinius įvertinimus, laikomas baigusiu pradinio ugdymo programą, įgijusiu pradinį išsilavinimą.

18. Mokiniai, turinčiam kai kurių ugdymo plano dalykų nepatenkinamus metinius įvertinimus, skiriami papildomi darbai.

19. Klasės vadovas po mokytojų tarybos posėdžio sprendimo per 3 darbo dienas informuoja mokinio tėvus (globėjus) dėl papildomo darbo skyrimo pasirašytinai (vieną užpildytą formos kopiją perduoda tėvams (globėjams)).

20. Mokytojas, išvedęs nepatenkinamą metinį įvertinimą, parengia ir skiria mokiniui papildomo darbo užduotis.

21. Papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu.

22. Pradinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys, turintis bent vieno dalyko nepatenkinamą metinį (po papildomo darbo, jei buvo skirtas) įvertinimą, paliekamas kartoti pradinio ugdymo programą baigiamojoje klasėje.

23. Baigus pradinio ugdymo programą rengiamas pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas.

V SKYRIUS

MOKINIO PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ FIKSAVIMAS

24. Ugdymo procesas skirstomas pusmečiais. Mokinių mokymosi pasiekimų patikrinimas vykdomas reguliariai, vadovaujantis šia savaitinių pamokų ir minimalaus įvertinimų skaičiaus per mėnesį mokiniui atitikties proporcija:

24.1. jei 1 savaitinė pamoka, rašomas ne mažiau kaip 1 įvertinimas per 1 mėnesį;

24.2. jei 2 savaitinės pamokos, rašomas ne mažiau kaip 2 įvertinimai per 1 mėnesį;

24.3. jei 3-5 savaitinės pamokos, rašomas ne mažiau kaip 3 įvertinimai per 1 mėnesį;

24.4. jei 7-8 savaitinės pamokos, rašomas ne mažiau kaip 5 įvertinimai per 1 mėnesį.

25. Informacijos pateikimas elektroniniame dienynė (toliau – el. dienynė):

25.1. Informacija apie mokinių pažangą ir pasiekimus fiksuojama el. dienyno dalyje „Įvertinimas“;

25.2. Kita informacija apie mokinio elgesį ir socialinius įgūdžius fiksuojama dalyje „Pagyrimai/pastabos“;

25.3. I, II pusmečio, metiniai mokinių pažangos ir pasiekimų įvertinimai (įvardinant pasiekimo lygmenis) rašomi el. dienyno dalyje „Trimestrai/pusmečiai“.

25.4. Lietuvių kalbos įrašų pavyzdžiai el. dienynė: „Vadovėlio tekstus skaito lėtai skiemenuodamas“, „Sudarė sakinius pagal klausimus, tačiau neatidžiai užrašė“, „Raiškiai skaitė tekstą, atsakė į pateiktus klausimus“, „Idomiai sukūrė pasakojimą pagal paveikslėlių seriją, vartojo vaizdingus žodžius ir posakius“, „Diktantą parašė be klaidų, rašydamas taikė rašybos bei skyrybos taisykles“, „Ismoko atmintinai ir raiškiai padeklamavo eilėrašį“ ir kt.

25.5. Matematikos įrašų pavyzdžiai el. dienynė: „Išmokęs skaičiaus 2, 3, 4 ir 5 daugybos lentelę“, „Sėkmingai taiko sudėtinio reiškinių veiksmų tvarkos taisyklę“, Džiaugiuosi. Teisingai išsprendė tekstinius uždavinius“, „Teisingai atliko sudėties ir atimties veiksmus“ ir kt.

25.6. Pasaulio pažinimo įrašų pavyzdžiai elektroniniame dienynė: „Mokėjo nusakyti aplinkoje vykstančius pasikeitimus, juos apibūdinti“, „Teisingai sudėliojo žemynų ir vandenynų pavadinimus“, „Domisi savo šeimos ir giminės praeitimi, tradicijomis. Žino Lietuvos valstybės simbolius“, „Moka naudotis žemėlapiu ir gaubliu. Lietuvos žemėlapyje parodė miestus“, „Atliko praktinį darbą: padarė Lietuvos vėliavėlę ir Žemės rutulį“ ir kt.

VI SKYRIUS

VERTINIMŲ TIPAI

26. Formuojamasis vertinimas:

26.1. Didžioji dalis vertinimo informacijos vaikams pateikiame žodžiu. Vertinimo informacija raštu pateikiama mokinių darbuose, el. dienynė, ataskaitose ir aprašuose.

26.2. Po ištaisyto rašto darbu gali būti rašomas komentaras sąsiuvinyje arba el. dienynė (pasirinktinai).

26.3. Vertinant, el. dienynė arba po rašomuoju mokinio darbu, vertinimo informacija gali būti

pateikta ir žodžiais: *nuostabu* (ypatingos pastangos), *šaunu, šauniai padirbėjai* (didelės pastangos), *gali geriau, gerai padirbėjai, geras darbas* (pakankamos pastangos), *pasistenk, padirbėk, pasimokyk* (nenuoseklios pastangos), *liūdna, laikas susirūpinti* (ribotos pastangos), nurodomos darbe padarytos klaidos, nurodomas klaidų skaičius, teikiamos rekomendacijos. Žodžio TIKRINTA trumpinys T. – patikrintas darbas.

26.4. Po ištaisyto rašto darbu gali būti parašomas komentaras sąsiuvinyje. Šio komentaro nebūtina perrašyti į el. dienyną.

26.5. Komentaras turėtų būti pozityvus, pripažįstantis atlikto darbo vertę; nurodytos taisytinos vietos;

26.5.1. Lietuvių kalbos komentarų pavyzdžiai: „*Moki žodžius skirstyti reikšminėmis dalimis*“, „*Dar nemokiišskirti priesagų. Gali paprašyti mano arba klasės draugo pagalbos*“, „*Gebi nustatyti kalbos dalis. Pasikartok dialogo skyrybą. Pavyzdžiai yra pratybose psl.*“, „*Žmonių vardus parašei teisingai. Žinok, kad miestų, upių pavadinimai rašomi didžiąja raide*“, „*Džiaugiuosi. Diktante klaidų mažiau. Primenu, kad parašęs atidžiau pasitikrintum*“, „*Kūrybiškumo tau nestinga. Tik patariu rašyti trumpesniais sakiniais*“, „*Atkreipk dėmesį į ilgųjų balsių rašybą. Tau tikrai pavyks*“ ir kt.

26.5.2. Matematikos komentarų pavyzdžiai: „*Gebi smulkinti ir stambinti matinius vienetus. Prisimink, kad 1h = 60min*“, „*Apskaičiavai teisingai 4 reiškinius. Nepamiršk žymėti veiksmų eiliškumo*“, „*Suskaičiavai teisingai, tik atkreipk dėmesį kokį veiksmą (+ ar -) reikia atlikti*“, „*Uždavinius išsprendei teisingai. Pasistenk teisingai formuluoti klausimus*“, „*Gebi teisingai apskaičiuoti stačiakampio plotą, tik įvardinai neteisingai. Prisimink, kad plotas žymimas m²*“, „*Kantriai mokaisi daugybės lentelę. Vis daugiau teisingų atsakymų*“ ir kt.

26.5.3. Skaitymo gebėjimai yra vertinami žodžiu vaikui, o tėvams (globėjams) pagal poreikius, nurodant konkrečius vaiko pasiekimus (*pavyzdžiui, skaitymo sklandumą, atsakymų į teksto klausimus teisingumą, įdomią nuomonę apie skaitytą kūrinį ir pan.*) ir spragas (*pavyzdžiui, intonavimo trūkumai, neatidus skaitymas, nes negebėjo rasti tekste aprašymo elementų ir pan.*).

27. Diagnostinis vertinimas.

27.1. Atsiskaitomieji darbai, kontroliniai darbai, testai, savarankiški darbai, projektiniai darbai nevertinami lygiu.

27.2. Atsiskaitomieji darbai, kurių struktūra leidžia fiksuoti teisingai atliktų užduočių kiekį procentais, vertinami lygiais: A (aukštesnysis) – surinko 86% -100% galimų taškų; P (pagrindinis) – 60% - 85% galimų taškų; Pt (patenkinamas) –30% - 59% galimų taškų; Np (nepasiektas patenkinamas lygmuo) - 0 – 29% galimų taškų.

27.3. Pasiekimų vertinimo lygiai: aukštesnysis lygis, kai mokinio žinios ir gebėjimai atitinka arba pranoksta Bendrųjų programų vertinimo rodiklius; pagrindinis lygis, kai mokinio žinios ir gebėjimai atitinka Bendrųjų programų vertinimo rodiklius; patenkinamas lygis, kai mokinio žinios ir gebėjimai minimaliai atitinka Bendrųjų programų vertinimo rodiklius; nepatenkinamas lygis, kai mokinio žinios ir gebėjimai neatitinka Bendrųjų programų vertinimo rodiklius.

27.4. Mokinio darbo vertinimas taškais, atitikimas pasiekimų lygiams:

Galima surinkti taškų	Aukštesnysis lygis (86% -100%)	Pagrindinis lygis (60% - 85%)	Patenkinamas lygis(30% - 59%)	Nepatenkinamas lygis (0 – 29%)
20	20 – 18 taškų	17 – 13 taškų	12 – 7 taškai	6 ir mažiau taškų
25	25 – 22 taškai	21 – 16 taškų	15 – 8 taškai	7 ir mažiau taškų
30	30 – 26 taškai	25 – 19 taškų	18 – 10 taškų	9 ir mažiau taškų
100	100 – 86 taškai	85 – 60 taškų	59 – 30 taškų	29 ir mažiau taškų

27.5. Lietuvių kalbos diktantų vertinimas:

Lygis	Aukštesnysis	Pagrindinis	Patenkinamas	Nepatenkinamas
Klaidų skaičius	1 – 2 klaida	3 – 5 klaidos	6 – 8 klaidos	9 ir daugiau klaidų

- 27.6. Darbams, kurie vertinami taškais, parašomas surinktų taškų skaičius, gali būti parašomas trumpas mokytojo komentaras, kuriame įvardijami mokinio pasiekimai arba padarytos klaidos.
- 27.7. Mokinių parašyti diagnostiniai darbai aptariami klasėje, neįvardinant, kas parašė blogiausiai.
- 27.8. Per dieną gali būti rašomas tik vienas diagnostinis testas.
- 27.9. Mokinyms, nedalyvavęs diagnostiniame teste, už jį atsiskaito, datą ir laiką suderinęs su mokytoju.

VII SKYRIUS MOKINIŲ ĮSIVERTINIMAS

28. Pamokų pabaigoje arba atlikus tam tikrą darbą mokiniai įsivertina mokytojo pasirinktais metodais.
29. Įsivertinant mokiniai skatinami:
- 29.1. pasikeisti su bendraklasiais įspūdžiais apie pasiekimus;
- 29.2. porose pasitikrinti ir įvertinti vienam kito išmokimą;
- 29.3. analizuoti savo klaidas;
- 29.4. numatyti, ką dar reikia atlikti;
- 29.5. parašyti savo įsivertinimą prie atlikto darbo.

VIII SKYRIUS INFORMAVIMAS APIE MOKINIŲ PAŽANGĄ IR PASIEKIMUS

30. Mokslo metų pradžioje klasės vadovas supažindina mokinių tėvus (globėjus) su Tvarka.
31. Informacija tėvams (globėjams) apie mokinio pasiekimus ir pažangą teikiama:
- 31.1. žodžiu (konsultacijų dienos, tėvų susirinkimai, individualūs pokalbiai, bendravimas telefonu);
- 31.2. raštu (komentarai sąsiuvinuose, el. dienyne, diagnostinių darbų įvertinimas, nuotraukos);
32. Mokyklos mokinių pasiekimai ir pažanga aptariama du kartus per metus mokytojų tarybos posėdžių metu.
33. Esant reikalui mokinio pasiekimai ir pažanga aptariama Mokyklos Vaiko gerovės posėdyje dalyvaujant mokinio tėvams bei švietimo pagalbos specialistams.

IX SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas, esant reikalui, gali būti tobulinamas.
-